

Vergaderjaar 2008–2009

31 965 VII

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

blz.

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	2
B. BEGROTINGSTOELICHTING	3
1. Leeswijzer	3
2. Het beleid	3
2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	3
2.2 De beleidsartikelen	5
Veiligheid	5
2: Politie	5
4: Partners in veiligheid	6
5: Nationale veiligheid	8
14: Toezicht en onderzoek openbare orde en veiligheid	8
15: Crisisbeheersing	9
16: Brandweer en GHOR	10
Bestuur en democratie	11
1: Grondwet en democratie	11
6: Functioneren openbaar bestuur	11
Publieke Dienstverlening en Openbare Sector	12
7: Innovatie- en informatiebeleid openbare sector	12
10: Arbeidszaken overheid	14
11: Kwaliteit Rijksdienst	15
2.3 De niet-beleidsartikelen	17
12: Algemeen	17
13: Nominaal en onvoorzien	19
17: Vutfonds	19
3. Baten-lastendiensten	19

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 4

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2009 wijzigingen aan te brengen in:

- de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- de begrotingsstaat inzake de baten-lastendiensten van dit ministerie;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G. ter Horst

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A. Th. B. Bijleveld-Schouten

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

De eerste suppletore begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2009 en van de budgettaire gevolgen van nieuwe beleidsplannen die het kabinet in het lopende jaar nog wil uitvoeren. De stand van de eerste suppletore begroting wordt vanaf de stand van de ontwerp-begroting 2009 opgebouwd door middel van de beleidsmatige en niet-beleidsmatige mutaties.

De belangrijkste uitgavenmutaties en/of mutaties groter dan € 5 miljoen worden separaat weergegeven in tabel 1 bij paragraaf 2, voorzien van een toelichting. Vervolgens zijn per beleidsartikel de tabellen budgettaire gevolgen van beleid opgenomen. Onder de tabellen worden alle mutaties toegelicht die groter zijn dan € 1 miljoen.

De technische wijzigingen betreffen onder andere niet-beleidsmatige verschuivingen binnen de begroting (reallocatie), bijdragen van en naar andere departementen (overboekingen) en gelijktijdige verhogingen of verlagingen van samenhangende uitgaven en ontvangsten (desalderingen). Deze worden toegelicht bij het beleidsartikel waar het geld is bijgekomen.

2. Het beleid

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 1: Opbouw verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x € 1 000)

	Art. nr.	Uitgaven 2009
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2009		6 584 302
Belangrijkste suppletore mutaties		367 570
Administratieve lastenverlichting	7.2	5 400
VRD project E-Inspectie	11.2	9 700
VRD Digitale werkomgeving Rijk	11.9	35 000
Overige mutaties	div.	317 470
Stand 1e suppletore begroting 2009		6 951 872

Toelichtingen

Administratieve lastenverlichting. Toevoeging middelen in het kader van Vernieuwing Rijksdienst aan het programma Administratieve Lastenverlichting. Dit betreft meerjarige financiering voor het programma.

VRD project E-Inspectie. Meerjarige doorwerking van de ter beschikking gestelde middelen ten behoeve van het project e-inspectie in het kader van de Projecten Vernieuwing Rijksdienst 1e tranche.

VRD Digitale werkomgeving Rijk. Meerjarige doorwerking van de ter beschikking gestelde middelen ten behoeve van het project in het kader van de Vernieuwing Rijksdienst 1e tranche.

Aanwending eindejaarsmarge begroting VII (x € 1 000)

Artikel	Aanwending	2009
1.2	Staatscommissie grondwet	700
2.4	BES-eilanden	1 700
4.2	Prostitutie registratiesysteem	1 000
5.1	Huisvesting Zoetermeer	8 600
7.4	Modernisering GBA	5 700
10.7	SCP onderzoek	300
10.8	Veilige publieke taak	3 000
11.2	Project verzilvering	1 000
12.1	EJM	251
16.2	convenanten veiligheidsregio's	2 500
16.3	BES-eilanden	2 100
	Totaal	2 6851

Toelichtingen*Artikel 2.4. en 16.3. BES-eilanden*

Voor het op korte termijn verbeteren van het functioneren en de doorontwikkeling van de politie van Bonaire, Sint Eustatius en Saba dient de zichtbaarheid van de politie op de drie eilanden sterk te worden verbeterd, door onder andere een wijk/ buurt/ bario-gerichte aanpak. Voor de drie eilanden worden drie teams gevormd: team Bonaire, team Sint Eustatius en team Saba. Daarnaast dient een gezamenlijke recherche-eenheid te worden geformeerd, een gemeenschappelijke meldkamer en een staf-bureau. Met betrekking tot het onderdeel brandweezorg en rampenbestrijding gaat het om een meerjarig plan voor het verbeteren van de uitvoering van de brandweezorg, de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. Mede op basis van een rapport van het ministerie van V&W, over de noodzakelijke verbetering van de luchthavens, is zicht gekregen op de consequenties voor de brandweezorg en de rampenbestrijding. Dit heeft geresulteerd in een tweetal concrete plannen, te weten het Beleidsplan Vakbekwaamheid BES-brandweer (BVBB) en het Brandweerorganisatieplan BES (BopB). De met deze plannen samenhangende uitgaven hebben een incidenteel karakter.

Artikel 4.2. Prostitutie registratiesysteem

In het Wetsvoorstel Regulering Prostitutie wordt aangekondigd dat er twee landelijke registers dienen te komen: een register waarin de vergunningen tot het exploiteren van een escortbedrijf zijn ingeschreven en een register waarin gegevens van zelfstandig werkende prostituees worden ingeschreven. Het Rijk zal de ontwikkelkosten en invoering van deze systemen voor haar rekening nemen.

Artikel 5.1. Huisvesting Zoetermeer

De gebruiksvergoeding voor het pand in Zoetermeer is hoger dan oorspronkelijk geraamd.

Artikel 7.4. Modernisering Gemeentelijke Basisadministratie (mGBA)

Deze bijdrage maakt onderdeel uit van het financieringsarrangement modernisering gemeentelijke Basisadministratie/Online Raadpleegbare Reisdocumentenadministratie (ORRA).

Artikel 10.8. Veilige publieke taak

Voor het Programma Veilige Publieke Taak is een extra bijdrage nodig

voor de bestaande stimuleringsregeling en de doorloop van de communicatiecampagne.

Artikel 11.2. Project verzilvering

Het project verzilvering gaat om ervaren managers die worden ingezet voor bijzondere opdrachten waarin ervaring op maat wordt ingebracht. In het kader van de Vernieuwing Rijksdienst zijn in 2008 financiële middelen beschikbaar gekomen voor het project Verzilvering die in 2009 zullen worden uitgegeven. Doel van het project is om optimaler gebruik te maken van e kennis en kunde van ABD-leden van 57 jaar en ouder.

Artikel 16.2. Convenanten veiligheidsregio's

In het kader van invoering veiligheidsregio's zullen extra middelen besteed worden aan budgettaire knelpunten die samenhangen met de invoering.

2.2 De beleidsartikelen

Thema Veiligheid

Beleidsartikel 2. Politie

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

2. Politie	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	5 060 518	- 76	3 342	5 063 784	307	307	307	307
<i>Waarvan garantieverplichtingen</i>	<i>950 875</i>							
Uitgaven:	4 744 138	- 76	3 342	4 747 404	307	307	307	307
1 <i>Apparaat</i>	<i>11 553</i>		<i>0</i>	<i>11 553</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Programma-uitgaven	4 732 585	- 76	3 342	4 735 851	307	307	307	307
<i>waarvan juridisch verplicht</i>	<i>4 608 150</i>							
2 <i>Politie op regionaal niveau</i>	<i>3 788 318</i>	<i>0</i>	<i>- 212</i>	<i>3 788 106</i>	<i>- 212</i>	<i>- 212</i>	<i>- 212</i>	<i>- 212</i>
<i>Bijdragen baten-lastendienst</i>								
* <i>LFR</i>	<i>2 700</i>							
a <i>Politietaken asiel (naar Justitie)</i>			<i>- 212</i>		<i>- 212</i>	<i>- 212</i>	<i>- 212</i>	<i>- 212</i>
<i>Politie op bovenregionaal en landelijk niveau</i>								
3 <i>Bijdragen baten-lastendienst</i>	<i>618 834</i>	<i>0</i>	<i>519</i>	<i>619 353</i>	<i>519</i>	<i>519</i>	<i>519</i>	<i>519</i>
* <i>KLPD</i>	<i>513 800</i>							
<i>Landelijke Faciliteit Ondersteuning Ontmantelen (LFO) (van Justitie)</i>			<i>519</i>		<i>519</i>	<i>519</i>	<i>519</i>	<i>519</i>
<i>Prestatievermogen van de politie</i>								
4 <i>Bureau Veiligheidsmonitor (van Justitie)</i>	<i>64 599</i>	<i>- 76</i>	<i>3 035</i>	<i>67 558</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
a <i>Verbeterplan politie BES-eilanden (van Koninkrijksrelaties)</i>			<i>335</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
b <i>BES-eilanden (EJM)</i>			<i>1 000</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
c <i>BES-eilanden (EJM)</i>			<i>1 700</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
5 <i>Adequaat niveau van politie-personeel</i>	<i>260 834</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>260 834</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

2. Politie	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
<i>Geneeskundige verzorging</i>								
6 <i>politie</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	3 215	0	- 2 715	500	- 2 715	- 2 715	0	0
a Correctie ontvangstenraming			- 2 715		- 2 715	2 715		

Uitgaven

Artikelonderdeel 2.4.

- b. *Verbeterplan politie BES-eilanden.* In het staatkundig proces van de Nederlandse Antillen krijgen Bonaire, Sint Eustatius en Saba de status van openbaar lichaam binnen het Nederlandse staatsbestel. Het kabinet heeft in de begroting 2009 extra budget uitgetrokken voor verbeteringen op gebied van op Bonaire, St. Eustatius en Saba (zie begrotingshoofdstuk IV 2009, verdiepingshoofdstuk artikel 2.3). Op grond van het opgestelde activiteitenplan wordt budget overgeheveld voor BZK/Veiligheid.
- c. *BES-eilanden.* Zie de toelichting onder paragraaf 2.1 aanwending eindejaarsmarge.

Ontvangsten

- a. *Correctie ontvangstenraming.* Betreft een neerwaartse bijstelling van de ontvangstenraming. In de periode 2001–2006 werd met de regiokorpsen de bijdragen voor asiel verrekend. Dit leidde tot een terugbetaling van de regiokorpsen aan BZK. Sinds 2006 is deze systematiek gewijzigd, maar is de ontvangstenraming niet daarop aangepast.

Beleidsartikel 4. Partners in veiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

4. Partners in veiligheid	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)		(2)	(3)=(1+2)				
Verplichtingen	105 112	- 81	375	105 406	947	1 266	2 015	2 215
Uitgaven:	137 102	- 81	375	137 396	947	1 266	2 015	2 215
1 <i>Apparaat</i>	8 693	- 64	0	8 629	0	0	0	0
Programma-uitgaven	128 409	- 17	375	128 767	947	1 266	2 015	2 215
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>94 306</i>							
2 <i>Veiligheidsbeleid op nationaal niveau</i>	48 894	- 17	- 572	48 305	- 255	- 64	0	0
* <i>Bijdrage baten-lastendienst LFR</i>	900							
a <i>Prostitutie registratiesysteem (EJM)</i>			1 000		0	0	0	0
b <i>Uitkering Polarisatie en radicalisering (naar GF)</i>			- 1 272		- 255	- 64	0	0
c <i>gezinsmanagers Gouda</i>			- 300					
3 <i>ICT-infrastructuur</i>	73 882	0	5 792	79 674	6 287	6 415	7 100	7 300
a <i>Bijdrage C2000</i>			10 400		0	0	0	0

4. Partners in veiligheid	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
b Pilot controlestraat Schiphol (naar Justitie)			- 632		200	0	0	0
c FES maatschappelijke sectoren ICT			494		296	0	0	0
d Onderzoek douanelab (naar financiën)			- 480		- 224	0	0	0
e Gebruik brandweer C2000 (van GF)			7 300		7 300	7 300	7 300	7 300
f Project gezichtsvergelijking (naar Justitie)			- 225		- 240	- 240	- 200	0
g Project opsporing NFI (naar Justitie)			- 525		- 475	- 475	0	0
h NWO centrale kennisseenheid (naar art. 12.4)			- 340		- 170	- 170	0	0
i Onderhoud C2000 (naar art. 7.4)			- 10 200					
6 Veiligheidsbeleid op internationaal niveau	5 633	0	- 4 845	788	- 5 085	- 5 085	- 5 085	- 5 085
a. Internationale samenwerking (naar art. 12.1)			- 4 845		- 5 085	- 5 085	- 5 085	- 5 085
Ontvangsten	413	0	494	907	296	0	0	0
a FES Maatschappelijke sectoren ICT			494		296			

Uitgaven

Artikelonderdeel 4.2.

- a. *Prostitutie registratiesysteem.* Zie de toelichting onder paragraaf 2.1 aanwending eindejaarsmarge.
- b. *Uitkering polarisatie en radicalisering.* Overboeking naar de begroting van het Gemeentefonds. Het betreft hier de bijdragen aan gemeenten in het kader van de uitvoering van het actieplan polarisatie en radicalisering.

Artikelonderdeel 4.3.

- a. en e. *Bijdrage exploitatie C2000.* Het betreft hier het totaal van de bijdragen voor 2009 in de centrale exploitatiekosten C2000 van de Koninklijke Marechaussee (Ministerie van Defensie) en de ambulancediensten (Ministerie van VWS) en de bijdrage van gemeenten voor het gebruik van C2000 door de brandweerkorpsen.
- i. *Onderhoud C2000.* In verband met de verwachte lagere uitgaven voor het onderhoud van C2000 wordt een bedrag overgeheveld naar artikel 7.4 voor de ontwikkeling van aanvraagstations voor reisdocumenten.

Artikelonderdeel 4.6.

- a. *Internationale samenwerking.* Overheveling naar artikel 12.1 in verband met centralisatie internationale activiteiten bij Dienst Concernstaf en Bedrijfsvoering.

Beleidsartikel 5. Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

5. Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)		(2)	(3)=(1+2)				
Verplichtingen	169 026	0	11 486	180 512	3 086	2 471	2 471	2 471
Uitgaven:	169 026	0	11 486	180 512	3 086	2 471	2 471	2 471
1 <i>Apparaat</i>	164 852	0	8 986	173 838	586	- 29	- 29	- 29
a FES BEA			300		600	0	0	0
b Kwetsbaarheidsanalyse spionage (van art. 15.3)			100		0	0	0	0
c Huisvesting Zoetermeer (EJM)			8 600		0	0	0	0
d Uitzending ambtenaren EU (naar art. 12.1)			- 29		- 29	- 29	- 29	- 29
e FES Toponderzoek VIA			15		15			
2 <i>Geheime uitgaven</i>	4 174	0	2 500	6 674	2 500	2 500	2 500	2 500
a Aanvulling geheime begroting			2 500		2 500	2 500	2 500	2 500
Ontvangsten	391	0	315	706	615	0	0	0
a FES BEA			300		600			
b FES Toponderzoek VIA			15		15			

Uitgaven

Artikelonderdeel 5.1.

c. *Huisvesting Zoetermeer.* Zie voor een toelichting onder paragraaf 2.1 aanwending eindejaarsmarge.

Artikelonderdeel 5.2.

a. *Aanvulling geheime begroting.* Gezien de aard van de uitgaven kan over deze aanvulling in het openbaar geen mededeling gedaan worden.

Beleidsartikel 14. Toezicht en onderzoek openbare orde en veiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

14. Toezicht en onderzoek openbare orde en veiligheid	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)		(2)	(3)=(1+2)				
Verplichtingen	15 112	- 15	- 18	15 079	0	0	0	0
Uitgaven:	15 112	- 15	- 18	15 079	0	0	0	0
1 <i>Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV)</i>	4 731	- 15	- 18	4 698	0	0	0	0
a bijdrage IOOV aan de Inspectieraad			- 18					

14. Toezicht en onderzoek openbare orde en veiligheid	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
2 Onderzoeksraad voor veiligheid (Ovv)	10 381	0	0	10 381	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0

Beleidsartikel 15. Crisisbeheersing

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

15. Crisisbeheersing	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)		(2)	(3)=(1+2)				
Verplichtingen	31 158	- 99	- 4 861	26 198	- 4 761	- 5 651	- 5 651	- 5 651
Uitgaven:	32 522	- 99	- 4 861	27 562	- 4 761	- 5 651	- 5 651	- 5 651
1 <i>Apparaat</i>	8 026		0	8 026	0	0	0	0
Programma uitgaven waarvan juridisch verplicht	24 496	- 99	- 4 861	19 536	- 4 761	- 5 651	- 5 651	- 5 651
	19 255							
2 <i>Nationale veiligheid/BVI</i>	4 308	- 99	890	5 099	890	0	0	0
a FES NAVI			890		890			
3 <i>Functioneren crisisbeheersingsorganisatie</i>	11 998	0	- 5 751	6 247	- 5 651	- 5 651	- 5 651	- 5 651
* <i>Bijdrage baten-lastendienst LFR</i>	700							
a Kwetsbaarheidsanalyse spionage (naar art. 5.1)			- 100		0	0	0	0
b Overdracht PD (naar art. 16)			- 5 651		- 5 651	- 5 651	- 5 651	- 5 651
4 <i>Aansturen crisisbeheersing</i>	6 372	0	0	6 372	0	0	0	0
5 <i>Crisiscommunicatie</i>	1 818	0	0	1 818	0	0	0	0
Ontvangsten	700	0	890	1 590	890	0	0	0
a FES NAVI			890		890			

Uitgaven

Artikelonderdeel 15.3.

- b. *Overdracht Preparatie Decentraal.* In verband met de interne reorganisatie zijn de taken op het gebied van de Preparatie Decentraal (PD) overgeheveld van artikel 15.2 naar artikel 16.

Beleidsartikel 16. Brandweer en GHOR

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

16. Brandweer en GHOR	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)		(2)	(3)=(1+2)				
Verplichtingen	161 737	- 639	10 218	171 316	5 553	5 553	5 553	5 553
Uitgaven:	161 764	- 639	10 218	171 343	5 553	5 553	5 553	5 553
1 <i>Apparaat</i>	3 036		- 98	2 938	- 98	- 98	- 98	- 98
a Uitzending ambtenaren EU (naar art. 12.1)			- 98		- 98	- 98	- 98	- 98
Programma-uitgaven	158 728	- 639	10 316	168 405	5 651	5 651	5 651	5 651
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>118 874</i>							
2 <i>Bestuurlijke organisatie</i>	124 421	- 639	5 015	128 797	1 465	1 465	1 465	1 465
a Overdracht PD (van art. 15.3)			1 465		1 465	1 465	1 465	1 465
b CBRN steunpuntregio's (van art. 16.4)			1 050		0	0	0	0
c Convenanten veiligheidsregio's (EJM)			2 500		0	0	0	0
3 <i>Taken</i>	5 207	0	2 875	8 082	710	710	710	710
a BES-eilanden (EJM)			2 100		0	0	0	0
b Overdracht PD (van art. 15.3)			710		710	710	710	710
c Website brandveiligheid (van VROM)			65		0	0	0	0
4 <i>Kwaliteit</i>	29 100	0	2 426	31 526	3 476	3 476	3 476	3 476
* Bijdragen baten-lastendienst LFR	16 100							
a Overdracht PD (van art. 15.3)			3 476		3 476	3 476	3 476	3 476
b CBRN steunpuntregio's (naar art. 16.2)			- 1 050		0	0	0	0
Ontvangsten	250	0	0	250	0	0	0	0

Uitgaven

Artikelonderdeel 16.2.

- a. *Overdracht PD.* Zie voor een toelichting onder artikel 15.3.b.
- b. *CBRN steunpuntregio's.* Budgetoverheveling van artikel 16.4 naar artikel 16.2.

In de novembercircularie 2008 is voor 2009 het budget voor CBRN (het budget ter voorkoming van een terroristische aanslag met chemische, biologische, radiologische of nucleaire middelen) opgenomen als een afzonderlijke bijdrage onder de BDUR-bijdragen (Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen). Vanaf het begrotingsjaar 2010 is deze CBRN financiering een structureel onderdeel van de BDUR-regeling in relatie tot de substantiële verhoging van de BDUR

- c. *Convenanten veiligheidsregio's.* Zie voor een toelichting onder paragraaf 2.1 aanwending eindejaarsmarge.

Artikelonderdeel 16.3.

- a. *BES-eilanden.* Zie voor een toelichting onder paragraaf 2.1 aanwending eindejaarsmarge.
- b. *Overdracht PD.* Zie toelichting bij artikelonderdeel 15.3.b.

Artikelonderdeel 16.4.

a. Overdracht PD. Zie toelichting bij artikelonderdeel 15.3.b.

b. CBRN steunpuntregio's. Zie toelichting bij artikelonderdeel 16.2. Mutatie b.

Thema Bestuur en Democratie

Beleidsartikel 1. Grondwet en democratie

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

1. Grondwet en democratie	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	12 282	493	1 237	14 012	267	400	500	500
Uitgaven:	12 282	493	1 237	14 012	267	400	500	500
1 <i>Apparaat</i>	4 353		257	4 610	0	0	0	0
a Kader CZW (van art. 12.1)			137		0	0	0	0
b Detachering Brussel (van art. 12.1)			90		0	0	0	0
c Stroomlijnen beleidsinformatie IBI (van art. 6.2)			30		0	0	0	0
Programma-uitgaven	7 929	493	980	9 402	267	400	500	500
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>6 290</i>							
2 <i>Programma</i>	5 887	500	980	7 367	267	400	500	500
a Good governance (van art. 10.8)			175		0	0	0	0
b Amendement Heijnen (naar art. 6.4)			- 500		0	0	0	0
c Anti discriminatie voorlichting (van WWI)			250		0	0	0	0
d Herverdeling budget OBD en PKB (van art. 6.2)			36		0	0	0	0
e Huis voor de democratie (van art. 12.1)			200		267	400	500	500
f Lokale proeftuinen burgerparticipatie (van art. 6.2)			119		0	0	0	0
g Staatscommissie grondwet (EJM)			700		0	0	0	0
3 <i>Kiesraad</i>	2 042	- 7	0	2 035	0	0	0	0
Ontvangsten	0		0	0	0	0	0	0

Beleidsartikel 6. Functioneren Openbaar Bestuur

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

6. Functioneren Openbaar Bestuur	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	42 401	- 614	1 110	42 897	- 119	- 119	- 119	- 119
Uitgaven:	42 177	- 614	1 110	42 673	- 119	- 119	- 119	- 119
1 <i>Apparaat</i>	10 046	0	- 79	9 967	- 79	- 79	- 79	- 79
a Uitzending ambtenaren EU (naar art. 12.1)			- 79		- 79	- 79	- 79	- 79

6. Functioneren Openbaar Bestuur	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
Programma-uitgaven	32 131	- 614	1 189	32 706	- 40	- 40	- 40	- 40
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>28 651</i>							
2 Inrichting en werking openbaar bestuur	6 516	- 911	729	6 334	0	0	0	0
a Reallocatie DRI (van art. 7.2)			585		0	0	0	0
b Reallocatie OBD (van art. 7.2)			129		0	0	0	0
c Reallocatie van DRI (van art. 7.2)			175		0	0	0	0
d NICIS-EUKN			25		0	0	0	0
e Stroomlijnen beleidsinformatie IBI (naar art. 1.1)			- 30		0	0	0	0
f Hervreiding budget OBD en PKB (naar art. 1.2)			- 36		0	0	0	0
g Lokale proeftuinen burgerparticipatie (naar art. 1.2)			- 119		0	0	0	0
3 Rechtspositie en arbeidsvoorwaardenbeleid politieke ambtsdragers	10 133	0	- 40	10 093	- 40	- 40	- 40	- 40
a Bijdrage APPA (naar SZW)			- 40		- 40	- 40	- 40	40
4 Faciliteren politieke partijen	15 482	297	500	16 279	0	0	0	0
a Amendement Heijnen (van art. 1.2)			500					
Ontvangsten	193 777	0	25	193 802	0	0	0	0
a NICIS-EUKN			25					

Thema Publieke Dienstverlening en Openbare Sector

7. Innovatie- en informatiebeleid Openbare Sector

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

7. Innovatie- en informatiebeleid Openbare Sector	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)		(2)	(3)=(1+2)				
Verplichtingen	123 639	- 21	25 815	149 433	18 863	13 077	1 485	- 24 118
Uitgaven:	123 807	- 21	25 815	149 601	18 863	13 077	1 485	- 24 118
1 Apparaat	4 455		0	4 455	0	0	0	0
Programma-uitgaven	119 352	- 21	25 815	145 146	18 863	13 077	1 485	- 24 118
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>47 972</i>							
2 Verbeteren ICT-voorzieningen	34 366	- 21	- 6 554	27 791	5 300	5 300	0	0
* Bijdrage baten-lastendiensten BPR	3 267							
a Reallocatie DRI (naar art. 6.2)			- 175		0	0	0	0
b Administratieve lastenverlichting			5 400		5 300	5 300	0	0
c Terugboeking GBO naar DRI (naar art. 7.3)			- 3 000		0	0	0	0
d Reallocatie OBD (naar art. 6.2)			- 129		0	0	0	0
e Reallocatie DRI (naar art. 7.4)			- 8 018		0	0	0	0
f Reallocatie GBA (naar art. 7.4)			- 632		0	0	0	0
3 Instandhouden en optimaliseren ICT-voorzieningen	51 872	0	3 104	54 976	113	127	135	132

7. Innovatie- en informatie-beleid Openbare Sector	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
a Correctie meerjaren reeks (van art. 11.9)			104		113	127	135	132
b Terugboeking GBO naar DRI (van art. 7.2)			3 000		0	0	0	0
4 Reisdocumenten en GBA-stelsel	33 114	0	29 265	62 379	13 450	7 650	1 350	- 24 250
* Bijdrage baten-lastendiensten BPR	20 421							
a Onderhoud C2000 (van art. 4.3)			10 200		0	0	0	0
b DRI reallocatie (van art. 7.2)			7 433		0	0	0	0
c Reallocatie GBA (van art. 7.2)			632		0	0	0	0
d Modernisering GBA (EJM)			5 700					
e Financiering MGBA/ORRA (van GF)			4 800		12 700	6 900	600	- 25 000
f Bureau verstigingsregistratie Den Haag			500		750	750	750	750
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0

Uitgaven

Artikelonderdeel 7.2.

- b. Administratieve lastenverlichting.* Zie voor een toelichting onder paragraaf 2.1. Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties.
- c. Doorontwikkeling Digi-D.*
Betreft een overheveling van budget binnen artikel 7 bestemd voor de doorontwikkeling van Digi-D.
- e. Reallocatie Dienstverlening, regeldruk en Informatiebeleid (DRI).*
Budgetoverheveling binnen artikel 7 ter medefinanciering van diverse programma's van de Directie DRI.

Artikelonderdeel 7.3.

- b. Doorontwikkeling Digi-D.*
Betreft een overheveling van budget binnen artikel 7 bestemd voor de doorontwikkeling van Digi-D.

Artikelonderdeel 7.4.

- a. Onderhoud C2000*
De aanbesteding van de aanvraagstations voor reisdocumenten vindt alsnog in 2009 plaats (in 2008 uitgesteld als gevolg van een rechterlijke uitspraak. Er wordt een bedrag overgeheveld van artikel 4.3.
- b. Reallocatie Dienstverlening, regeldruk en Informatiebeleid (DRI).*
Zie toelichting bij artikelonderdeel 7.2.e.
- d. Modernisering GBA.* Zie voor een toelichting onder paragraaf 2.1 aanwending eindejaarsmarge.
- e. Financiering mGBA/ORRA.* Het betreft een overboeking van het Gemeentefonds. Deze bijdrage maakt onderdeel uit van het financieringsarrangement modernisering gemeentelijke Basisadministratie/Online Raadpleegbare Reisdocumenten-administratie (ORRA).

Beleidsartikel 10. Arbeidszaken Overheid

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

10. Arbeidszaken Overheid	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)		(2)	(3)=(1+2)				
Verplichtingen	87 409	- 51	1 552	88 910	- 1 653	- 1 667	- 1 642	- 1 651
Uitgaven:	87 409	- 51	1 552	88 910	- 1 653	- 1 667	- 1 642	- 1 651
1 <i>Apparaat</i>	5 119		852	5 971	847	833	858	849
a Correctie meerjarige reeks (van art. 11.1)			852		847	833	858	849
Programma-uitgaven	82 290	- 51	700	82 939	- 2 500	- 2 500	- 2 500	- 2 500
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>76 368</i>							
5 <i>Uitkeringsregelingen</i>	67 579	0	- 2 500	65 079	- 2 500	- 2 500	- 2 500	- 2 500
a SAIP			- 2 500		- 2 500	- 2 500	- 2 500	- 2 500
7 <i>Vergroten aantrekkelijkheid van de overheid als werkgever</i>								
a SCP onderzoek (EJM)	8 580	- 51	300	8 829	0	0	0	0
			300					
8 <i>Verbeteren kwaliteit dienstverlening</i>	6 131	0	2 900	9 031	0	0	0	0
a Veilige Publieke Taak (EJM)			3 000		0	0	0	0
b Good governance (naar art. 1.2)			- 175		0	0	0	0
c Bijdrage veilige publieke taak (van V&W)			75					
9 <i>Verbeteren kwaliteit bedrijfsvoering</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	820	0	0	820	0	0	0	0

Uitgaven

Artikelonderdeel 10.8.

- a. *Veilige publieke taak.* Zie voor een toelichting onder paragraaf 2.1 aanwending eindejaarsmarge.

Beleidsartikel 11. Kwaliteit Rijksdienst

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

11. Kwaliteit Rijksdienst	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)		(2)	(3)=(1+2)				
Verplichtingen	66 154	- 166	68 328	134 316	35 728	20 993	2 088	2 300
<i>Waarvan garantieverplichtingen</i>	<i>478</i>							
Uitgaven:	66 154	- 166	68 328	134 316	35 728	20 993	2 088	2 300
1 <i>Apparaat</i>	16 101	- 14	- 1 969	14 118	- 870	- 856	- 881	872
a Uitzending ambtenaren EU (naar art. 12.1)			- 23		- 23	- 23	- 23	- 23
b Herschikking ivm OPR nieuwe directie (van art. 11.11)			258					
c Correctie meerjarige reeks (naar art. 10.1)			- 852		- 847	- 833	- 858	- 849
d Uitplaatsing EC/AMC (naar art. 11.6)			- 1 120					
e Categoriemanagement			- 232					
Programma-uitgaven	50 053	- 152	70 297	120 198	36 598	21 849	2 969	3 172
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>37 823</i>							
2 <i>Professioneel topmanagement</i>	17 099	0	2 393	19 492	593	793	993	1 193
a Project verzilvering (EJM)			1 000					
b Uitzending ambtenaren EU (naar art. 12.1)			- 7		- 7	- 7	- 7	- 7
c ABD-interim			1 000					
d Lidmaatschap TMG-consult/verzilvering			400		600	800	1 000	1 200
5 <i>Garantieregelingen</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
6 <i>Goed functionerend personeel</i>	13 280	- 17	1 120	14 383	0	0	0	0
a Uitplaatsing EC/AMC (van art. 11.1)			1 120					
7 <i>Goed functionerende organisatie</i>	6 170	- 110	13 781	19 841	8 257	3 422	0	0
a Bijdrage inspectieraad (van diverse departementen)			1 193					
b VRD project casusadoptie			600		600	350	0	0
c VRD project e-inspectie			9 700		6 600	2 000	0	0
d VRD project benchmark beleid			1 157		1 057	1 072	0	0
e Inspectieraad bijdrage telecom			1 131		0	0	0	0
8 <i>Goed functionerende informatie voorziening en HRM-functie</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
* Bijdrage baten-lastendiensten P-Direkt								
9 <i>Kwaliteit informatievoorziening Rijk</i>	11 657	- 1	48 100	59 756	25 637	15 523	- 135	- 132
* Bijdrage baten-lastendienst CAS	4 831							
a Bijdrage ICBR (van diverse departementen)			7 454					
b VRD CIO-functie			1 950		1 950	1 950	0	0
c VRD digitale werkomgeving Rijk			35 000		20 000	10 000	0	0
d VRD interne reorganisatie			3 100		3 100	3 000	0	0
e VRD project gateway			700		700	700	0	0
f Correctie meerjarenreeks (naar art. 7.3)			- 104		- 113	- 127	- 135	- 132

11. Kwaliteit Rijksdienst	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
<i>10 Bevorderen kwaliteit HRM-functie</i>	339	- 24	0	315	0	0	0	0
<i>11 Inkoop, facilitaire zaken en huisvestingsbeleid Rijk</i>	1 508		4 903	6 411	2 111	2 111	2 111	2 111
a Bijdrage ICBR (van diverse departementen)			2 050		0	0	0	0
b Herschikking ivm OPR nieuwe directie (naar art. 11.1)			258		0	0	0	0
c Domein facilitair			164		164	164	164	164
d Overdracht RIR (van EZ)			1 947		1 947	1 947	1 947	1 947
e Domein huisvesting RGD			1 000		0	0	0	0
Ontvangsten	267	0	3 306	3 573	0	0	0	0
a Inspectieraad bijdrage telecom			1 131		0	0	0	0
b Domein huisvesting RGD			1 000		0	0	0	0
c Bijdrage inspectieraad			175		0	0	0	0
d ABD Interim			1 000					

Uitgaven

Artikelonderdeel 11.1.

d. Uitplaatsing Expertisecentra (EC) AMC

Budgetoverheveling binnen artikel 11. Het betreft een herschikking ten gevolge van de uitplaatsing van het Expertisecentra (EC) AMC naar de Werkmaatschappij.

Artikelonderdeel 11.2.

a. Project verzilvering

Zie voor een toelichting onder paragraaf 2.1 aanwending eindejaarsmarge.

c. ABD-interim. Zie voor een toelichting bij ontvangsten d.

Artikelonderdeel 11.6.

a. Uitplaatsing Expertisecentra (EC) AMC. Zie voor toelichting artikelonderdeel 11.1.e.

Artikelonderdeel 11.7.

a. Bijdrage Inspectieraad.

Bijdrage van diverse departementen aan de Inspectieraad.

c. VRD project e-inspectie. Zie voor een toelichting onder paragraaf 2.1. Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties.

d. VRD project benchmark beleid. Meerjarige doorwerking van de ter beschikking gestelde middelen ten behoeve van het project benchmark beleid in het kader van de Projecten Vernieuwing Rijksdienst 1e tranche.

e. inspectieraad bijdrage telecom. De bijdrage van verschillende baten lasten diensten aan de activiteiten van de Inspectieraad in 2009.

Artikelonderdeel 11.9.

a. Bijdrage ICBR. Bijdrage van diverse departementen aan de activiteiten van de Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering Rijksdienst (ICBR).

b. VRD CIO-functie. Meerjarige doorwerking van de ter beschikking

gestelde middelen ten behoeve van het project CIO-functie (Chief Information Officer) in het kader van de Vernieuwing Rijksdienst 1e tranche.

- c. *VRD digitale werkomgeving Rijk*. Zie voor een toelichting onder paragraaf 2.1. Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties.
- d. *VRD interne reorganisatie*. Meerjarige doorwerking van de ter beschikking gestelde middelen ten behoeve van het project vorming Directoraat-generaal Organisatie en Bedrijfsvoering Rijk (DGOBR), in het kader van de projecten Vernieuwing Rijksdienst 1e tranche.

Artikelonderdeel 11.11.

- a. *Bijdrage ICBR*
Bijdrage aan de activiteiten van de Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering Rijksdienst (ICBR)
- d. *Overdracht RIR*
Overdracht Regiebureau Inkoop Rijksdienst (RIR)
- e. *Domein huisvesting RGD*
Domein huisvesting Rijksgebouwendienst (RGD)

Ontvangsten

- a. Inspectieraad bijdrage telecom. Zie *toelichting bij uitgaven artikel 11.7.e.*
- b. *Domein huisvesting Rijksgebouwendienst (RGD)*
- d. *ABD-interim*. ABD genereert met haar activiteiten ontvangsten van circa € 1,0 mln. Om deze ontvangsten ook te kunnen aanwenden door de ABD-begroting is het budget met € 1,0 mln opgehoogd.

2.3 Niet-beleidsartikelen

12. Algemeen

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

12. Algemeen	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	95 554	- 461	24 791	119 884	8 835	7 032	5 032	5 032
Uitgaven	95 554	- 461	24 791	119 884	8 835	7 032	5 032	5 032
1 <i>Apparaat</i>	77 348	- 461	24 451	101 338	8 665	7 032	5 032	5 032
a Salarisadministratie (van AZ)			50					
b Dienstverlening werkmaatschappij en P-direkt			11 000					
c VRD innovatieimpulsen			4 900		3 400	1 900	0	0
d Dienstverleningsafspraken P&O			220		0	0	0	0
e Dienstverlening bedrijfsvoering			1 637		0	0	0	0
f Dienstverlening C&I			381		0	0	0	0
g Detachering Brussel (naar art. 1.1)			- 90		0	0	0	0
h Kader CZW (naar art. 1.1)			- 137		0	0	0	0
i Huis voor de democratie (naar art. 1.2)			- 200		- 267	- 400	- 500	- 500
j Internationale samenwerking (van art. 4.6)			4 845		5 085	5 085	5 085	5 085
k Uitzending ambtenaren EU (van diverse artikelen)			236		236	236	236	236
l Sociaal flankerend beleid			1 170		0	0	0	0
m Bijdrage SDU contract			- 32		0	0	0	0
n EJM			251					

12. Algemeen	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
o HGIS			220		211	211	211	211
2 <i>Bijdrage functionele kosten Koninklijk Huis</i>	11 098	0	0	11 098	0	0	0	0
3 <i>Verzameluitkering</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
4 <i>Centrale kennisfunctie</i>	7 108	0	340	7 448	170	170	0	0
a NWO centrale kennisseenheid (van art. 4.3)			340		170	170	0	0
Ontvangsten	0	0	13 238	13 238	0	0	0	0
a Dienstverlening werkmaatschappij en P-direkt			11 000		0	0	0	0
b Dienstverleningsafspraken P&O			220		0	0	0	0
c Dienstverlening C&I			381		0	0	0	0
d Dienstverlening bedrijfsvoering			1 637		0	0	0	0

Uitgaven

Artikelonderdeel 12.1.

b. Dienstverlening Werkmaatschappij en P-direkt

Dienstverlening aan de werkmaatschappij en P-direkt.

c. VRD innovatie-impulsen

Betreft een serie innovatieve initiatieven, projecten en onderzoeken in het kader van de vernieuwing rijksdienst. Kenmerk van deze projecten en onderzoeken is dat ze veelal multidepartementaal zijn opgezet, budgettair een klein beslag hebben, maar een grote voorbeeldwerking kunnen hebben.

e. Dienstverlening bedrijfsvoering

Intern geleverde producten en diensten, waarvan een gedeelte conform gemaakte dienstverleningsafspraken.

j. Internationale samenwerking

Zie voor een toelichting onder artikel 4.6 onderhoud C2000.

l. Sociaal flankerend beleid

Betreft de aan het ministerie van BZK toegekende reeks voor Sociaal Flankerend Beleid.

Ontvangsten

a. *Dienstverlening Werkmaatschappij en P-direkt. Zie de toelichting bij artikelonderdeel 12.1.b.*

d. *Dienstverlening bedrijfsvoering. Zie de toelichting bij artikelonderdeel 12.1.e*

13. Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

13. Nominaal en onvoorzien	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)		(2)	(3)=(1+2)				
Verplichtingen	- 1 015	0	224 195	223 180	221 430	221 544	221 790	220 564
Uitgaven	- 1 015	0	224 195	223 180	221 430	221 544	2 21 790	220 564
1 <i>Loonbijstelling</i>	0		195 808	195 808	193 441	193 383	193 744	192 752
a Loonbijstelling			195 808		193 441	193 383	193 744	192 752
2 <i>Prijbsijstelling</i>	0	0	28 387	28 387	27 989	28 161	28 046	27 812
a Prijbsijstelling			28 387		27 989	28 161	28 046	27 812
3 <i>Onvoorzien</i>	- 1 015	0	0	- 1 015	0	0	0	0
a Eindejaarsmarge			26 851					
b Verdeling eindejaarsmarge			- 26 851					
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0

17. VUT fonds

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

17 Vutfonds	Stand ontwerp begroting 2009	Mutaties NvW en amendementen	Mutaties 1e supplementaire begroting	Stand 1e supplementaire begroting	Mutatie 20010	Mutatie 2011	Mutatie 2012	Mutatie 2013
	(1)		(2)	(3)=(1+2)				
Verplichtingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	900 000	0	0	900 000	0	0	0	0
1 <i>VUT-fonds</i>	900 000	0						
Ontvangsten	38 240	0	- 2 546	35 694	0	0	0	0
a Ontvangsten Vutfonds			- 2 546		0	0	0	0

Ontvangsten

a. *ontvangsten VUT-fonds*. In verband met de goedkeuring van de BZK begroting door de Eerst Kamer in maart 2008, is de lening aan het VUT-Fonds in 2008 op een latere datum ter beschikking gesteld aan het VUT-Fonds dan aanvankelijk was geraamd. Hierdoor wordt de door het Vutfonds in 2009 te betalen rente lager en is het ontvangsten bedrag (rente) aangepast.

3. Baten-lastendiensten Werkmaatschappij

Algemeen

De Werkmaatschappij is een baten-lastendienst onder het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en per 1 januari 2008 officieel ingesteld. Per die datum bestaat deze organisatie uit een Houdster en 12 bedrijfseenheden. In 2008 zijn voorbereidingen getroffen zodat per 1 januari 2009 6 nieuwe bedrijfseenheden zijn toegetreden, te weten:

- de eenheid Benchmark beleid en bedrijfsvoering Rijk (BBR)
- het expertisecentrum mobiliteit (EC-MOB)

- de eenheid Digitale werkplek Rijk (DWR)
- de eenheid Strategische Beheerorganisatie (SBO)
- de Rijksbeveiligingsorganisatie (RBO)
- de eenheid Facilitaire Samenwerking (FASAM)

De in totaal 18 bedrijfseenheden van De Werkmaatschappij leveren een breed scala aan producten en diensten op het terrein van de bedrijfsvoering aan onderdelen van de rijksoverheid. Bijvoorbeeld HRM diensten zoals arbeidsmarktcommunicatie of bedrijfsmaatschappelijk werk, grafische en ICT-dienstverlening het bieden van coaching, arbeidsjuridische ondersteuning en post- en koeriersdiensten.

Naast de producten en diensten die door de bedrijfseenheden van De Werkmaatschappij voor de onderdelen van de rijksoverheid worden geleverd heeft De Werkmaatschappij een aanvullende taak. De Werkmaatschappij helpt aangesloten organisaties bij het implementeren en optimaal benutten van bedrijfsprocessen en systemen. Daarbij wordt zoveel mogelijk ingezet op standaardisatie, ketenintegratie en efficiencywinst. Naast de centrale inkoop van diensten biedt De Werkmaatschappij ondersteuning op het gebied van strategie, management, onderzoek, ontwikkeling en begeleiding naar een baten-lastenorganisatie.

Exploitatie

Mutaties vanwege nieuwe toetreders per 1 januari 2009

Conform de toezegging gedaan aan de Tweede Kamer in de voorhangbrief met kenmerk TK, vergaderjaar 2007–2008, 31 306, nr. 1 worden bij eerste suppletore begroting de nieuw toegetreden bedrijfseenheden tot de Werkmaatschappij per 1 januari 2009 verwerkt. De toetreding van 6 nieuwe eenheden per 1 januari 2009 leidt tot een verhoging van zowel de begrote baten met circa € 68,5 mln en lasten met circa € 67 mln.

Mutaties vanwege bijstelling van begrote baten en lasten bestaande eenheden

Vanwege verschillen in inzicht en groepering ten tijde van het opmaken van de begroting 2008 en de jaarrekening 2008 zijn onderstaande aanpassingen in de begrote baten en lasten over 2009 verwerkt:

1. In de ontwerpbegroting 2009 zijn bij de bedrijfseenheden Houdstermaatschappij, Flexchange en AMC de doorberekeningen van kosten van derden vermeerderd met de fee aan afnemers als baten opgenomen. In de jaarrekening 2008 is echter bij deze bedrijfseenheden als omzet de fee verantwoord welke is gebaseerd op de door de eigenaar goedgekeurde tarieven. De gewijzigde omzetverantwoording leidt tot een verlaging van de begrote baten en de lasten 2009 van circa € 123 mln.
2. Het verschuiven van de inhuur ten behoeve productie (personeel) in de begroting 2009 van de materiele kosten naar personele kosten. Deze budgettair neutrale verschuiving resulteert in een verhoging van de begrote personele kosten en een verlaging van de begrote materiële kosten,
3. Het verschuiven van de overige personele kosten in de begroting onder de materiele kosten en in de realisatie onder de personele kosten. Ook hier is sprake van een budgettair neutrale verschuiving resulterend in een verhoging van de begrote personele kosten en een verlaging van de begrote materiële kosten.

Exploitatieoverzicht (x € 1000)

Werkmaatschappij	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting	Totaal geraamd
Baten			
Opbrengst moederdepartement	23 046	11 602	34 648
Opbrengst overige departementen	140 509	- 74 024	66 485
Opbrengst derden	4 148	1 813	5 961
Rentebaten	30	180	210
Bijzondere baten/ exploitatiebijdrage	470	5 129	5 599
Totaal baten	168 203	- 55 300	112 903
Lasten			
Apparaatskosten	166 305	- 59 029	107 276
- personele kosten	25 559	41 840	67 399
- materiele kosten	140 746	- 100 868	39 878
Rentelasten	191	195	386
Afschrijvingskosten	580	- 236	344
- materiaal	580	- 236	344
- Immateriaal	0	0	0
Overige lasten	0	2 700	2 700
- dotaties voorzieningen	0	0	0
- bijzondere lasten	0	2 700	2 700
Totaal lasten	167 076	- 56 369	110 707
Saldo van baten en lasten	1 127	1 069	2 196

Kasstroomoverzicht (x € 1000)

Werkmaatschappij	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)
Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting	Stand 1e suppletore begroting
1 Rekening-courant RHB 1 januari	- 184	184	0
2 Totale operationele kasstroom	641	- 115	526
3a Totaal investeringen (-/-)	0	- 233	- 233
3b Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	0	0
3 Totaal investeringkasstroom	0	- 233	- 233
4a Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0	0
4b Eenmalige storting door het moederdepartement(+)	0	0	0
4c Aflossingen op leningen (-/-)	- 516	510	- 6
4d Beroep op leenfaciliteit (+)	0	200	200
4 Totaal financieringskasstroom	- 516	710	194
5 Rekening-courant RHB 31 december	- 59	546	487

Doelmatigheid*Werkmaatschappij indicatoren*

	begroting 2009	Stand 1e suppletore begroting
Klanttevredenheid departementen	7,1	6,4
Medewerkertevredenheid	7,1	7,1
% fte overhead *)	19%	19%
% fte primaire proces (obv 2 jaarlijkse benchmark)	81%	81%
Omzet (in €)	168 203	112 903
Gemiddeld aantal fte **)	398	597
Omzet per fte in €	422 621	189 117

*) overhead inclusief verkoop

**) fte inclusief tijdelijk IF/detachering

Indicatoren per Bedrijfseenheid

		Jaarplan 2009
Fasam	% fte primaire processen	71,9%
	omzet per fte	€ 217 562
DWR	Aandeel declarabele uren uitgedrukt in totaal werkbare uren	74,6%
	Verhouding Managementkosten vs. totale personeelskosten	8,9%
SBO	Ontwikkeling declarabiliteit uitgedrukt in integrale kostprijs (€)	117,6
	Aandeel declarabele uren uitgedrukt in totaal werkbare uren	34,8%
BBR	Ontwikkeling gemiddelde Kps/decl.uur (in €)	137,20
	Aandeel declarabele uren uitgedrukt in totaal werkbare uren	54,9%
RBO	Ontwikkeling gemiddelde Kps/decl.uur rijksbeveiligers (in €)	51,6
MO	Realiseren gemiddelde kostprijs per afdeling	€ 89,45 dienstverlening
		€ 109,62 Regio's
		€ 136,28 P&P
	Ontwikkeling declarabiliteit personeel, uitgedrukt in gem. aantal directe uren per declarabele fte	1 200

Toelichting generieke indicatoren

De klanttevredenheid van de departementen voor 2009 is gebaseerd op een meting die eind 2008 is uitgevoerd en geeft daarmee een meer realistisch beeld dan het streefcijfer dat in de begroting 2009 is opgenomen.

Het grote verschil in omzet en gemiddelde omzet per fte is het gevolg van de bij het exploitatieoverzicht vermelde aanpassingen. Vanwege verschillen in inzicht en groepering ten tijde van het opmaken van de begroting 2008 en de jaarrekening 2008 zijn onderstaande aanpassingen in de begrote baten en lasten verwerkt.